

ISBN: 978-625-7854-57-3

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

ketebe.com

Ketebe Yayınları: 350

Poetika

Yayın Yönetmeni

Furkan Çalışkan

Editör

Hümeyra Çalışkan

Düzeltili

Eray Sarıçam

Kapak

Harun Tan

Mizanpaj

Nilgün Sönmez

1. BASKI

Ekim 2020
İstanbul

Ketebe Yayınları

Sertifika No: 34989

Maltepe Mahallesi Fetih

Caddesi No: 6 Dk: 2

Topkapı 34010 İstanbul

Tel: 212 612 29 30

e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt

Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.

Cihangir Mah. Güvercin Cad.

No: 3/1 Baha İş Merkezi A Blok

Kat: 2 34310 Haramidere -

Avcılar / İstanbul Sertifika No: 44452

Tel: 212 412 17 00

© Özgün adı *The Educated Imagination* olan bu kitabın Türkiye'de tüm yayın hakları Kalem Ajans ile yapılan telif sözleşmesi gereği Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.'ne aittir.

Hayal Gücünü Eğitmek

NORTHROP FRYE

TÜRKÇESİ

FERİT BURAK AYDAR

KETEBE

Northrop Frye

Kanadalı edebiyat eleştirmeni, akademisyen, editör Northrop Frye 1912'de Quebec, Sherbrooke'ta doğdu. İlkokul ve lise eğitimini New Brunswick, Moncton'da aldı. 1929'da Victoria College'a girdi ve 1933'te Felsefe ve İngiliz Dili mezuniyeti aldı. Sonra Toronto'daki Emmanuel College'da teoloji okudu. Oxford'daki Merton College'ında yüksek lisans yaptı. 1939'da Victoria College'ın İngilizce bölümüne okutman olarak girdi 1959'da aynı yerde müdür oldu. Edebiyat teorisine yaptığı dahiyane katkılarla, yaşadığı yüzyılın öncü edebiyat teorisyenlerinden biri olmuş, birçok üniversiteden fahri doktora unvanı almıştır. Ölümüne dek üniversitelerle bağıını koparmamıştır. Northrop Frye, Kanada Bilim ve Sanat Akademisi üyesidir ve 1958'de Kanada edebiyatına istisnai katkıları dolayısıyla Lorne Pierce Madalyası almıştır.

Başlıca Yapıtları: *Fearful Symmetry: A Study of William Blake*, 1947, ("Korkunç Uyum: Bir William Blake İncelemesi"); *Anatomy of Criticism: Four Essays*, 1957, ("Eleştirin Anatomisi: Dört Deneme"); *The Well-Tempered Critic*, 1963, ("İyi Huylu Eleştirmen"); *T.S. Eliot*, 1963; *The Educated Imagination*, 1964, ("Hayal Gücünü Eğitmek"); *A Natural Perspective: the Development of Shakespearean Comedy and Romance*, 1965, ("Doğal Bir Bakış: Shakespeare'de Komedi ve Romansın Gelişimi"); *Fools of Time: Studies in Shakespearean Tragedy*, 1967, ("Zamanın Soytarıları: Shakespeare Tragedyası Üzerine İncelemeler"); *The Critical Path*, 1971, ("Eleştiri Yolu"); *Spiritus Mundi: Essays on Literature Myth and Society*, 1976, ("Edebiyat, Mit ve Toplum Üzerine Denemeler"); *The Great Code: The Bible and Literature*, 1982, ("Büyük Şifre: Kitab-ı Mukaddes ve Batı Edebiyatı")

Ferit Burak Aydar

İstanbul Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı mezunu. Yazar, çevirmen, editör. William Shakespeare, Virginia Woolf, James Joyce, Terry Eagleton, Fredric Jameson, Charles Dickens, Edward Said, Harold Bloom, V.İ. Lenin gibi yazarların kitapları başta olmak üzere yayımlanmış 90'dan fazla çevirisi vardır. Ayrıca *Toplumsal Tarih*, *Birikim*, *Cogito*, *Kitaplık* gibi dergilerde, *BirGün* ile *Agos* gazetelerinde ve Eurosport ile K24 platformlarında yazıları yayımlanmıştır. *İspanya İç Savaşı'nın İzinde* (Agora, 2017), 1917: *Devrimin Rapsodisi* (İthaki, 2017) ve *Hamlet'in Bağlanın Basireti* (Sel, 2020) başlıklı üç kitabı vardır. "Klasik Okumaları" adını verdiği son kitabı önümüzdeki aylarda yayımlanacaktır.

İÇİNDEKİLER

Teşekkür / 7

Önsöz / 9

Bir

Metafor Saiki / 11

İki

Şarkı Söyleme Okulu / 25

Üç

Zamana Dalmış Devler / 39

Dört

Rüya Âleminin Anahtarları / 53

Beş

Âdem'in Dikeyleri / 67

Altı

Belagat Uzmanlığı / 81

TEŞEKKÜR

Yazar çeşitli şairlerin eserlerinden alıntılarla metnini zenginleştirmiştir. Telif hakkı olan eserlerden alıntı yapmak için yayıncılarından gerekli izinler alınmıştır:

“Metafor Saiki.” *The Collected Poems of Wallace Stevens* içinde, Alfred A. Knopf, Inc. izniyle. Telif hakkı 1947 Wallace Stevens.

Yalnızca ama yalnızca tek bir hikâye var... “To Juan at the Winter Solstice”ten parça, Robert Graves (Collected Poems @ International Authors N. V. 1955) International Authors N. V.’nin izniyle.

“Keşke bir kamanın sivri ucu gibi keskin ve sert olsam” ..., *The Complete Poems of D.H. Lawrence*, Laurence Pollinger Ltd.’nin ve müteveffa Mrs. Frieda Lawrence’ın mirasçılarının izniyle.

Yaşlı adam değersiz bir şeydir... (“Sailing to Byzantium”) ve *Bir kız çıkageldi mahzun al dudaklı...* (“The Sorrow of Love”) *Collected Poems by W. B. Yeats* içinde. The Macmillan Company. Yayıncıların izniyle.

Benim de şad olduğum bir saat oldu..., G. K. Chesterton. *The Wild Knight and Other Poems* içinde. Miss D. E. Collins ve Mr. J. M. Dent ve oğullarının izniyle.

ÖNSÖZ

Elinizdeki kitap Kanada yayın kuruluşu CBC için hazırlanan yarımşar saatlik altı radyo konuşmasından doğdu. Bu nedenle, ilk sayfada da belirtildiği üzere, üslupta bilinçli şekilde günlük bir dilin yanı sıra, Kanadalı bir dinlerçevreyi dikkate alan bazı atıflar söz konusudur. Bu radyo dizisine, sabık Kanada Genel Valisi Sayın Vincent Massey'nin anısına CBC tarafından düzenlenen "Massey Seminerleri" adı verilmişti. Bu seminerler ABD'de ve Britanya'da da birçok yerde dinleyicilere ulaştı, ama bu zamana dek Kanada dışında matbaa yüzü görmemişti.

N.F.